

Chambre des Représentants

SESSION 1955-1956.

14 JUIN 1956.

PROJET DE LOI

modifiant la loi du 24 décembre 1948 concernant
les finances provinciales et communales.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA
COMMISSION DE L'INTÉRIEUR (1),
PAR M. DE COOMAN.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le Conseil d'Etat, ayant eu à connaître du projet initial présenté par le Ministre de l'Intérieur avait émis quelques observations de forme dont il a été tenu compte dans la présentation définitive du projet en discussion.

Si l'on se reporte aux débats que provoqua tant à la Chambre qu'au Sénat, en 1948, l'examen de la loi qui devait devenir celle du 24 décembre 1948, on constate que la préoccupation dominante du Ministre était : « *de faire régner une plus grande justice distributive dans la répartition de l'impôt* ».

« On peut souligner, pour être complet, que, par son mécanisme ingénieux, la réforme a l'avantage — rare dans la

(1) Composition de la Commission :

1. Membres titulaires : M. Philippart, président; MM. Bijnen, Kiebooms, Kofferschläger, Lefère, Meyers, Moyersoen, Saint-Remy, Streel, Van Acker (Benoit), Van den Eynde, Verroken. — Bertelson, Bracops, De Cooman, Demets, De Pauw, Merlot (Joseph-Jean), Peereboom, Sainte, Tielemans (François), Van Cleemput. — Blum, Cooremans.

2. Membres suppléants : MM. Eneman, Hermans, Marck, Nossent, Van Elslande, Verbouen. — N..., Denis, Diriken, Messinne, Toubeau. — Merchiers.

Voir :

532 (1955-1956) :

— N° 1 : Projet de loi.

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1955-1956.

14 JUNI 1956.

WETSONTWERP

tot wijziging van de wet van 24 december
1948 betreffende de gemeentelijke en pro-
vinciale financiën.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
BINNENLANDSE ZAKEN (1), UITGEBRACHT
DOOR DE HEER DE COOMAN.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De Raad van State, die kennis heeft moeten nemen van het oorspronkelijk ontwerp voorgesteld door de Minister van Binnenlandse Zaken, had enige opmerkingen betreffende de vorm gemaakt, waarmede rekening werd gehouden bij de definitieve voorstelling van het behandelde ontwerp.

Wanneer men teruggaat naar de debatten over het onderzoek van het wetsontwerp — dat later de wet van 24 december is geworden — stelt men vast dat de grootste bezorgdheid van de Minister was « *een grotere verdelende rechtvaardigheid te doen heersen in de omslag van de belastingen* ».

Volledigheidshalve zij er nog op gewezen, dat zij door haar vernuftig mechanisme het voordeel biedt — wat zelden

(1) Samenstelling van de Commissie :

1. Leden-titularissen : de heer Philippart, voorzitter; de heren Bijnen, Kiebooms, Kofferschläger, Lefère, Meyers, Moyersoen, Saint-Remy, Streel, Van Acker (Benoit), Van den Eynde, Verroken. — Bertelson, Bracops, De Cooman, Demets, De Pauw, Merlot (Joseph-Jean), Peereboom, Sainte, Tielemans (François), Van Cleemput. — Blum, Cooremans.

2. Plaatsvervangende leden : de heren Eneman, Hermans, Marck, Nossent, Van Elslande, Verbouen. — N..., Denis, Diriken, Messinne, Toubeau. — Merchiers.

Zie :

532 (1955-1956) :

— N° 1 : Wetsontwerp.

législation — d'une grande souplesse qui lui permettra tout en se perfectionnant par son application, de s'adapter à l'évolution de la conjoncture financière des Provinces et des Communes ». (Extrait du rapport de M. le Sénateur Derbaix.)

La loi, votée en décembre 1948, a subi quelques modifications mineures, soit par arrêtés royaux, soit par une loi :

Arrêté du Régent du 27 septembre 1949, modifiant l'article 12 de la loi du 24 décembre 1948.

Arrêté royal du 10 octobre 1951 (Brasseur).

Arrêté royal du 11 mars 1954, modifiant les articles 28 à 31 de la loi.

Arrêté royal du 17 mars 1954, modifiant la loi du 23 juillet 1952 majorant la dotation du Fonds des provinces.

Arrêté royal du 9 février 1955 fixant, pour 1955, la majoration de la dotation de base prévue par l'article 11, § 4 de la loi du 24 décembre 1948.

Loi du 19 juillet 1955 modifiant la loi du 24 décembre 1948.

Le projet actuellement soumis à votre approbation apporte des modifications fondamentales à la loi du 24 décembre 1948.

Elles sont basées sur une expérience de huit années, sur les travaux et suggestions des Conseils d'administration des Fonds. Il est maintenant possible au Ministre et à son administration de serrer la réalité de plus près et d'assouplir encore le fonctionnement des Fonds des provinces et des communes.

C'est ainsi qu'en son article premier, la loi nouvelle prévoit un délai plus long pour le dépôt des rapports, initialement fixé comme date limite au premier octobre par les articles 5 et 26 de la loi de 1948.

Cette date est reportée au 1er mai de l'année suivant celle faisant l'objet du rapport des Conseils d'administration.

Cette réforme a, du reste, été sollicitée par le Conseil du Fonds des communes en son rapport pour 1950. Satisfaction lui est ainsi donnée et il est certain que les statistiques qu'il doit fournir seront bien plus conformes à la réalité.

Une longue étude a été faite pour détecter les raisons du déséquilibre constaté dans la répartition des fonds et, connaissant ces causes, en rechercher les raisons.

Les suggestions de la sous-commission du Conseil d'administration du Fonds des communes qui avait été chargée de l'étude du problème, ont été unanimement approuvées par ce Conseil. Le Ministre s'en est inspiré.

Les articles 2 à 6 du projet de loi modifient les pourcentages des tranches prévus aux articles 11, 12, 13, 14 et 15 de la loi initiale.

Se basant sur les statistiques les plus récentes, les services du Département de l'Intérieur ont pu établir que pour certaines tranches, le pourcentage était trop favorable, alors que le contraire était vrai pour d'autres tranches.

L'évolution des budgets a été établie en comparant les renseignements extraits des budgets de 1947, de 1949, de 1953, de 1954 et 1955.

in de wetgeving voorkomt — dat zij zeer soepel is en daardoor kan worden aangepast aan de evolutie van de financiële conjunctuur in provinciën en gemeenten en zich door de toepassing kan volmaken ». (Uittreksel uit het verslag van Senator Derbaix.)

De in december 1948 goedgekeurde wet heeft enige wijzigingen ondergaan, hetzij bij koninklijk besluit, hetzij bij wet :

Regentsbesluit van 27 september 1949, houdende wijziging van artikel 12 van de wet van 24 december 1948.

Koninklijk besluit van 10 oktober 1951 (Brasseur).

Koninklijk besluit van 11 maart 1954, houdende wijziging van de artikelen 28 tot 31 van de wet.

Koninklijk besluit van 17 maart 1954, houdende wijziging van de wet van 23 juli 1952, strekkende tot verhoging van de dotatie van het Fonds der provinciën.

Koninklijk besluit van 9 februari 1955, tot vaststelling voor 1955 van de verhoging der basisdotatie voorzien bij artikel 11, § 4, van de wet van 24 december 1948.

Wet van 19 juli 1955 tot wijziging van de wet van 24 december 1948.

Het thans aan uwe goedkeuring onderworpen ontwerp brengt grondige wijzigingen aan in de wet van 24 december 1948.

Zij steunen op een ondervinding van 8 jaren, op de werken en voorstellen van de Beheerraden der Fondsen. De Minister en zijn bestuur kunnen nu de werkelijkheid dichter benaderen en de werking van het Fonds der provinciën en der gemeenten nog soepeler te maken.

Het is aldus dat in haar eerste artikel, de nieuwe wet een langere termijn bepaalt voor de indiening der verslagen, aanvankelijk vastgesteld op 1 oktober als uiterste datum door de artikelen 5 en 26 van de wet van 1948.

Deze datum wordt verschoven tot 1 mei van het jaar volgend op het jaar dat het voorwerp uitmaakt van het verslag van de Beheerraden.

Op deze hervorming werd trouwens aangedrongen door de Beheerraad van het Fonds der gemeenten in zijn verslag over 1950. Aldus wordt hem voldoening geschonken en lijdt het geen twijfel dat de statistieken die hij moet verstrekken meer met de werkelijkheid zullen overeenstemmen.

Een lange studie werd gewijd aan het opsporen van de redenen van de niet evenwichtige verdeling van de Fondsen en, eens de oorzaken gekend, de redenen ervan op te sporen.

De voorstellen van de subcommissie van de Beheerraad van het Fonds der gemeenten, belast met het onderzoek van dit vraagstuk, werden eenparig goedgekeurd door deze Raad. De Minister heeft zich hierdoor laten leiden.

De artikelen 2 tot 6 van het wetsontwerp wijzigen de percentages van de schijven waarvan sprake in de artikelen 11, 12, 13, 14 en 15 van de oorspronkelijke wet.

Steunend op de meest recente statistieken hebben de diensten van het departement van Binnenlandse Zaken kunnen vaststellen dat voor zekere schijven het percentage te gunstig was, terwijl het tegenovergestelde insgelijks waar was voor andere schijven.

De evolutie van de begrotingen werd opgemaakt door vergelijking van de gegevens ontleend aan de begrotingen voor 1947, 1949, 1953, 1954 en 1955.

Administration, Police et Pensions.

(Art. 11 de la loi du 24 décembre 1948.)

L'article 11 de la loi initiale prévoit un pourcentage de 45 % en 1949 et de 46,15 % à partir de 1951, alors que les charges nettes n'étaient que de 43,3 % en 1947, pour évoluer suivant le tableau ci-dessous :

1947	...	...	...	43,3 %;
1949	...	...	...	39,05 %;
1953	...	...	...	38,99 %;
1954	...	...	...	38,71 %;
1955	...	...	...	38,30 %.

C'est en se basant sur l'évolution favorable de ces chiffres que le projet prévoit, en son article 2, de ramener le taux actuel de 46,15 % à 37 %, alors que le Conseil d'administration du Fonds des communes prévoyait 42 %.

D'autres modifications sont apportées à l'article 11 :

1° la subdivision en deux catégories des communes de moins de 1 000 habitants, pour en faire une première pour celles ne dépassant pas 699 unités et qui sont censées en compter 999, tandis que la seconde groupe les communes de 700 à 999 habitants et qui d'après le projet seront censées en compter 1 099.

2° la majoration de points supplémentaires octroyés aux catégories suivantes de communes :

- 1 000 à 2 499 habitants;
- 20 000 à 29 999 habitants;
- 50 000 et plus.

3° la réduction des points supplémentaires accordés aux communes de 30 000 à 39 999 habitants.

Voirie et travaux publics.

(Art. 12 de la loi du 24 décembre 1948.)

L'article 2 du projet tend à modifier l'article 12 de la loi du 24 décembre 1948.

Se basant sur l'évolution des charges nettes qui étaient en :

1947	...	...	...	13,6 %;
1949	...	...	...	16,87 %;
1953	...	...	...	18,24 %;
1954	...	...	...	17,43 %;
1955	...	...	...	16,68 %.

le projet prévoit d'en fixer le taux à 17 %, alors que le Conseil d'administration propose 18 %.

D'autre part, la base de répartition qui était en premier lieu la longueur de la voirie combinée avec sa qualification légale, puis la superficie de la voirie combinée avec la nature du revêtement, serait à l'avenir fonction :

- 1° de la superficie (système actuel) pour 9 %;
- 2° des charges nettes de voirie et travaux publics pour 8 %.

Le Conseil d'administration avait préconisé 18 % à répartir dans la proportion des deux tiers soit 12 % du Fonds suivant le système actuel, et un tiers, soit 6 %, pour les charges nettes de voirie et travaux publics.

Il semble que la proposition de répartition prévue $9 + 8 = 17$ % soit plus logique.

Bestuur, Politie en Pensioenen.

(Art. 11 van de wet van 23 december 1948.)

Artikel 11 van de oorspronkelijke wet bepaalt een percentage van 45 % in 1949 en van 46,15 % van 1951 af, terwijl de netto-lasten in 1947 slechts 43,3 % beliepen om te evolueren volgens de hiernastaaende tabel :

1947	...	...	...	43,3 %;
1949	...	...	...	39,05 %;
1953	...	...	...	38,99 %;
1954	...	...	...	38,71 %;
1955	...	...	...	38,30 %.

Steunend op de gunstige evolutie van deze cijfers stelt het ontwerp, in zijn artikel 2, de vermindering in 't vooruitzicht van het huidig getal van 46,15 % tot 37 %, terwijl dit, volgens de Beheerraad van het Fonds der Gemeenten 42 % bedroeg.

Andere wijzigingen werden gebracht aan artikel 11 :

1° de onderverdeling in 2 reeksen van de gemeenten met 1 000 inwoners en minder, om er een eerste te maken voor deze die 699 eenheden niet te boven gaan en die worden geacht er 999 te tellen, terwijl de tweede de gemeenten met 700 tot 999 inwoners omvat, en die, naar het ontwerp, zullen worden geacht er 1 099 te tellen.

2° de verhoging der bijkomende punten toegekend aan de hiernavolgende categorieën van gemeenten :

- 1 000 tot 2 499 inwoners;
- 20 000 tot 29 999 inwoners;
- 50 000 en meer.

3° vermindering der bijkomende punten toegekend aan de gemeenten met 30 000 tot 39 999 inwoners.

Wegen en Openbare Werken.

(Art. 12 van de wet van 24 december 1948.)

Artikel 2 van het ontwerp strekt er toe het artikel 12 van de wet van 24 december 1948 te wijzigen.

Uitgaande van de evolutie der netto-lasten die beliepen in :

1947	...	...	...	13,6 %;
1949	...	...	...	16,87 %;
1953	...	...	...	18,24 %;
1954	...	...	...	17,43 %;
1955	...	...	...	16,68 %;

stelt het ontwerp het bedrag ervan vast op 17 % wanneer de Beheerraad 18 % voorstelt.

Anderzijds, zou voortaan de verdelingsgrondslag, die in eerste plaats de lengte van de wegen gecombineerd met hun wettelijke qualificatie, vervolgens de oppervlakte van de wegen gecombineerd met de aard van de wegbedekking was, functie zijn van :

- 1° de oppervlakte (huidig systeem) voor 9 %;
- 2° de netto-lasten van de wegen en openbare werken voor 8 %.

De Beheerraad had 18 % voorgesteld te verdelen naar rato van 2/3, hetzij 12 % van het Fonds, volgens het huidig systeem en van 1/3, hetzij 6 %, voor de netto-lasten van de wegen en openbare werken.

Het voorstel tot verdeling $9 + 8 = 17$ % schijnt logischer te zijn.

Hygiène.

(Art. 13 de la loi du 24 décembre 1948.)

Il est prévu de ramener le pourcentage actuel qui est de 6,25 % à 5 % compte tenu de l'évolution des charges nettes :

1947	...	...	...	...	6,3 %;
1949	...	...	...	...	6,20 %;
1953	...	...	...	...	5,28 %;
1954	...	...	...	...	5,16 %;
1955	...	...	...	...	4,98 %.

Le Conseil d'administration maintenait dans sa proposition un taux de 6 %.

Le projet serre la réalité de plus près, soit 5 % pour 4,98 % de charges nettes en 1955.

Jusqu'ici la tranche avait été répartie comme suit :

- 50 % au prorata de la population;
- 45 % au prorata du revenu cadastral bâti;
- 5 % au prorata du revenu cadastral non bâti.

L'actuel projet simplifie la répartition en faisant répartir la tranche suivant le revenu cadastral total.

Instruction Publique, Beaux Arts, Cultes.

(Art. 14 de la loi du 24 décembre 1948.)

Les charges nettes ont évolué comme suit :

1947	...	...	...	...	19,5 %;
1949	...	...	...	...	20,77 %;
1953	...	...	...	...	17,61 %;
1954	...	...	...	...	17,56 %;
1955	...	...	...	...	17,86 %.

alors que le taux de la tranche était passé de 20 % en 1949 à 17,95 % en 1951.

Le Conseil d'administration propose 18 % tandis que le projet s'arrête à 17 %.

L'ancienne répartition se faisait sur la base des charges nettes de l'instruction publique seule.

Le projet y ajoute les charges nettes suivantes :

- 1° Beaux-arts;
- 2° Cultes;
- 3° Inspection médicale scolaire.

Dette.

(Art. 15 de la loi du 24 décembre 1948.)

Alors que pour les quatre premières tranches, le pourcentage des charges nettes a été en diminuant, c'est le contraire qui s'est produit pour la dette.

L'évolution s'est faite de la manière suivante :

1947	...	...	...	...	17,3 %;
1949	...	...	...	...	17,11 %;
1953	...	...	...	...	19,88 %;
1954	...	...	...	...	21,14 %;
1955	...	...	...	...	22,18 %.

Gezondheidszorg.

(Art. 13 van de wet van 24 december 1948.)

De bedoeling is het huidige percentage dat 6,25 % bedraagt terug te brengen tot 5 %, rekening houdend met de evolutie der netto-lasten :

1947	...	...	...	...	6,3 %;
1949	...	...	...	...	6,20 %;
1953	...	...	...	...	5,28 %;
1954	...	...	...	...	5,16 %;
1955	...	...	...	...	4,98 %.

De Beheerraad behield in zijn voorstel een bedrag van 6 %.

Het ontwerp benadert veel meer de werkelijkheid, hetzij 5 % tegenover 4,98 % der netto-lasten in 1955.

Tot dusver werd deze schijf verdeeld als volgt :

- 50 % naar rato van de bevolking;
- 45 % naar rato van het gebouwd kadastraal inkomen;
- 5 % naar rato van het ongebouwd kadastraal inkomen.

Het huidig ontwerp vereenvoudigt de verdeling door de schijf te verdelen volgens het totaal kadastraal inkomen.

Openbaar Onderwijs, Schone Kunsten, Erediensten.

(Art. 14 van de wet van 24 december 1948.)

De netto-lasten hebben zich als volgt ontwikkeld :

1947	...	...	...	...	19,5 %;
1949	...	...	...	...	20,77 %;
1953	...	...	...	...	17,61 %;
1954	...	...	...	...	17,56 %;
1955	...	...	...	...	17,86 %.

terwijl het bedrag van de schijf van 20 % in 1949 tot 17,95 % in 1951 daalde.

De Beheerraad stelt 18 % voor, het ontwerp 17 %.

De vroegere verdeling gebeurde slechts op grondslag van de netto-lasten voor het openbaar onderwijs alleen.

Het ontwerp voegt daaraan volgende netto-lasten toe :

- 1° Schone kunsten;
- 2° Erediensten;
- 3° Medisch schooltoezicht.

Schuld.

(Art. 15 van de wet van 24 december 1948.)

Terwijl voor de eerste vier schijven het percentage der netto-lasten in dalende lijn ging, is het tegenovergestelde gebeurd voor de schuld.

De ontwikkeling heeft zich op volgende wijze voorgedaan :

1947	...	...	...	...	17,3 %;
1949	...	...	...	...	17,11 %;
1953	...	...	...	...	19,88 %;
1954	...	...	...	...	21,14 %;
1955	...	...	...	...	22,18 %.

Il semble qu'une erreur se soit produite lors de l'élaboration de la loi initiale, dans laquelle on a fixé à 12,5 % le pourcentage réservé à la dette pour l'amener à 12,82 % en 1951.

Les besoins des communes qui étaient de 17,3 % en 1947 n'ont été repris que pour 12,5 %.

Le projet en discussion propose de porter le taux à 21 %, taux qui se rapproche de la réalité (22,18 %).

Le Conseil d'administration proposait 16 %, ce qui est manifestement insuffisant pour cette tranche.

La volonté du législateur de 1948 semble donc avoir été respectée dans le nouveau projet en établissant une répartition plus équitable des tranches. En effet, ainsi qu'on peut le constater, les taux proposés pour chacune des tranches se rapprochent très fort des besoins qui apparaissent à l'examen des chiffres des budgets de 1955.

Alimentation de l'article 18.

En totalisant les diverses propositions reprises au projet, à savoir :

37 % pour la tranche Administration;
17 % pour la voirie;
5 % pour l'hygiène;
17 % pour l'instruction publique;
21 % pour la dette,

on arrive à 97 % de la dotation.

Le projet dispose précisément des 3 % disponibles pour alimenter le Fonds de l'article 18, ce qui donnerait environ 140 000 000 de francs (art. 7 du projet).

En outre, ce Fonds disposera, en application de la loi du 18 juillet 1955, modifiée en son article 5 par le présent projet, d'une quote-part supplémentaire estimée à 40 000 000 de francs en 1956.

Si l'on y ajoute les 20 000 000 de francs prévus comme rendement de la taxe sur les pronostics, c'est donc 200 000 000 de francs qui seront à répartir au profit des communes momentanément en difficulté.

Telles sont, pour le Fonds des communes, les modifications essentielles apportées à la loi du 24 décembre 1948 par le présent projet.

A remarquer également que le projet actuel ne modifie en rien les dispositions régissant le Fonds d'Assistance publique.

En ce qui concerne le Fonds des provinces, le projet s'est appliqué à faire correspondre autant que faire se peut le taux des diverses tranches aux réalités budgétaires.

L'examen du tableau ci-après indique, par article, les groupes de besoins pour 1956 avec les quotités légales actuelles des tranches.

Er schijnt zich een vergissing te hebben voorgedaan bij de voorbereiding van de oorspronkelijke wet, waarin het percentage voorbehouden voor de schuld werd bepaald op 12,5 % verhoogd tot 12,82 % in 1951.

De behoeften der gemeenten, die 17,3 % in 1947 bedroegen, werden slechts opgenomen voor 12,5 %.

Het ontwerp dat thans wordt besproken stelt voor dit bedrag te verhogen tot 21 %, bedrag dat de werkelijkheid dicht benadert (22,18 %).

De Beheerraad stelde 16 % voor, wat klaarblijkelijk onvoldoende is voor deze schijf.

Met de wil van de wetgever van 1948 schijnt het nieuwe ontwerp rekening te houden door het invoeren van een billijker verdeling der schijven. Inderdaad, zoals men kan vaststellen, benaderen de voorgestelde bedragen, voor elk der schijven, zeer sterk de behoeften die uit het onderzoek der begrotingscijfers van 1955 blijken.

Stijving van artikel 18.

De samentelling der diverse voorstellen opgenomen in het ontwerp, te weten :

37 % voor de schijf Bestuur;
27 % voor de Wegen;
5 % voor de Gezondheidszorg;
17 % voor het Openbaar Onderwijs;
21 % voor de Schuld.

bereikt 97 % van de dotatie.

Het ontwerp beschikt juist over de overblijvende 3 % om het Fonds van artikel 18 te stijven, wat 140 000 000 frank zou opleveren (art. 7 van het ontwerp).

Bovendien zal het Fonds, bij toepassing van de wet van 18 juli 1955, gewijzigd in haar artikel 5, door het huidig ontwerp, beschikken over een bijkomend aandeel, voor 1956 op 40 000 000 frank geraamd.

Indien men daar de 20 000 000 frank aan toevoegt, voorzien als opbrengst van de belasting op de pronostieken, zullen dus 200 000 000 frank te verdelen blijven ten bate van de gemeenten die tijdelijk in moeilijkheden verkeren.

Dit zijn voor het Fonds der gemeenten de essentiële wijzigingen gebracht door het huidig ontwerp aan de wet van 24 december 1948.

Er weze insgelijks opgemerkt dat het huidig ontwerp in niets de bepalingen wijzigt die het Fonds voor openbare onderstand regelen.

Wat het Fonds der provinciën betreft, streeft het ontwerp ernaar, voor zover dit mogelijk is, de bedragen van de diverse schijven in overeenstemming te brengen met de begrotingswerkelijkheden.

Het onderzoek van volgende tabel geeft, per artikel, de behoeften-groepen voor 1956 aan, samen met de huidige wettelijke quota der schijven.

Articles — Artikelen	Groupes de besoins 1956 — Behoeftengroepen 1956			Quotités légalés des tranches — Wettelijke hoogtheden der schijven
	Nature — Aard	Montant (1 000 francs) — Bedrag (1 000 frank)	%	
28	Administration + Justice et Cultes + Assistance Publique + Hygiène + Agriculture + Pensions. — Bestuur + Justitie en Erediensten + Openbare Onderstand + Hygiène + Landbouw + Pensioenen	304 432	19,94	26
29	Voirie et travaux. — Wegen en werken	257 602	16,87	20
30	Instruction Publique + Beaux-Arts. — Openbaar Onderwijs + Schone Kunsten	614 501	40,25	38
31	Dette. — Schuld	350 326	22,94	16
Totaux. — Totalen		1 526 861	100,00	100
		=====	=====	=====

A l'article 30, un nouveau critère est prévu pour l'hygiène. Il sera doté de 3 % de la dotation et les charges nettes qui entraient en ligne de compte dans la première tranche (administration, hygiène, etc.) seront détachées de ce groupe.

Le remaniement des critères de répartition est expliqué dans l'exposé des motifs.

Discussion générale.

La Commission de l'Intérieur, réunie le 7 juin 1956, a d'abord entendu un exposé général du Ministre qui a souligné que la loi sur les Finances communales de 1948 avait subi trois difficultés dans son application :

1° Les fonds n'ont pas été majorés selon les vœux du législateur de 1948, à partir de 1951. Le Gouvernement actuel s'est préoccupé de la chose et a doté le Fonds de deux augmentations successives.

2° Les déficits des grandes villes.

3° Les dépenses accrues d'Assistance publique pèsent de plus en plus sur les finances communales.

Pour les grandes villes, le Fonds spécial a été porté de 400 000 000 à 600 000 000 de francs, notamment pour résorber une partie du déficit du port d'Anvers, tandis que les droits réclamés par le port seront majorés.

Les grandes villes porteront leurs additionnels à 600.

Il y a lieu de croire que ces trois éléments permettront de résorber le déficit des quatre grandes villes à condition que se réalise une adaptation de la répartition du Fonds, ce que réalise le projet actuel.

Si ce projet vient un peu tard, il convient de noter qu'il a d'abord fallu rechercher la solution au problème des quatre grandes villes.

Pour le surplus, si la nouvelle répartition est moins favorable pour certaines communes, la majoration de 5 % du Fonds permettra d'en atténuer les effets.

Le Ministre estime avoir commis une erreur en 1948 en acceptant de fixer à 12,5 % la tranche relative à la dette publique, alors que déjà, pour 1947, les charges nettes étaient de 17,3 % et qu'elles sont passées en 1955, à 22,18 %.

In artikel 30 wordt voor de hygiëne een nieuw criterium bepaald. Het zal worden begiftigd met 3 % van de dotatie, en de netto-lasten die werden aangerekend op de eerste schijf (bestuur, hygiëne, enz.) zullen van deze groep worden losgemaakt.

De omwerking der verdelingscriteria wordt uiteengezet in de memorie van toelichting.

Algemene bespreking.

De Commissie voor de Binnenlandse Zaken, vergaderd op 7 juni 1956, heeft vooreerst een algemene uiteenzetting gehoord van de Minister die er op wees dat de wet op de gemeentefinanciën van 1948 bij haar toepassing drie moeilijkheden opleverde :

1° De fondsen werden niet verhoogd van 1951 af naar de wens van de wetgever van 1948. De huidige Regering heeft zich met deze zaak ingelaten en heeft het Fonds met twee achtereenvolgende verhogingen begiftigd.

2° De tekorten der grote steden.

3° De verhoogde uitgaven voor openbare onderstand wegen meer en meer op de gemeentelijke financiën.

Voor de grote steden, werd het Speciaal Fonds van 400 000 000 op 600 000 000 frank gebracht, nl. om een gedeelte van het tekort van de haven van Antwerpen op te sloppen, terwijl de rechten van de haven zullen verhoogd worden.

De grote steden zullen hun opcentimes tot 600 opvoeren.

Er bestaat reden toe te geloven dat deze drie factoren het mogelijk zullen maken het tekort der vier grote steden op te sloppen, op voorwaarde dat een aanpassing van de verdeling van het Fonds wordt verwezenlijkt, wat door het huidig ontwerp wordt nagestreefd.

Indien dit ontwerp een weinig laat komt, dient nochtans aangestipt dat vooreerst een oplossing diende gezocht voor het vraagstuk der vier grote steden.

Bovendien, zo de nieuwe verdeling voor sommige gemeenten minder gunstig is, zal de verhoging van het Fonds met 5 % de gevolgen ervan verzachten.

De Minister meent in 1948 een vergissing te hebben begaan door het vaststellen van de schijf, betrekking hebbende op de openbare schuld, op 12,50 %, wanneer voor 1947 reeds de netto-lasten 17,3 % beliepen om 22,18 % te bedragen in 1955.

Ce sont surtout les petites communes qui ont eu plus largement recours à l'emprunt. Et c'est heureux, car cela démontre l'effort qu'elles ont fait, entre autre, pour développer et entretenir leur voirie.

Le tableau ci-dessous indique clairement l'évolution des charges nettes à couvrir par l'article 15.

Evolution des charges nettes à couvrir par l'article 15.

(Dette en 1 000 francs.)

Het zijn voornamelijk de kleine gemeenten die in grotere mate een beroep op leningen hebben gedaan. Dit is verheugend, omdat zulks getuigt van de krachtsinspanning die zij zich hebben getroost, o.m. om hun wegen uit te breiden en te onderhouden.

De hiernavolgende tabel geeft op klare wijze de ontwikkeling der netto-lasten weer die door het artikel 15 dienen gedekt te worden.

Ontwikkeling der netto-lasten te dekken door artikel 15.

(Schuld in 1 000 frank.)

Catégories Categorieën		1949	1954	1955	Index 1955 (100 = 1949)
1	4 grandes villes. — 4 grote steden	660 652	752 606	755 596	114
2	50 000 et plus/en meer	130 229	157 867	169 245	129
3	40 000 à/tot 40 999	57 122	93 194	101 887	178
4	30 000 à/tot 39 999	27 868	69 068	74 943	268
5	20 000 à/tot 29 999	83 030	162 520	180 088	216
6	10 000 à/tot 19 999	112 872	232 762	264 444	234
7	5 000 à/tot 9 999	86 431	217 025	248 884	287
8	2 500 à/tot 4 999	60 424	183 511	219 305	362
9	1 000 à/tot 2 499	59 587	197 735	230 813	387
10	500 à/tot 999... ..	26 098	102 903	118 038	452
11	1 à/tot. 499	11 650	51 635	59 952	514
	Total. — Totaal	1 315 963	2 220 826	2 423 195	184
		=====	=====	=====	=====

Le Ministre tire comme conséquence logique de ses déclarations qu'il convient d'adapter les tranches des Fonds à la réalité et analyse point par point les différents articles du projet de loi.

Le Ministre précise également la portée de l'article 2 qui modifie l'article 20 de la loi de 1948.

Dans le projet initial, l'article 20 attribuait au Conseil d'administration un rôle consultatif. Il a été amendé par le Sénat pour arriver au système actuel que le Ministre croit dans une certaine mesure paralysant.

Il faut donc prévoir une procédure donnant des pouvoirs plus étendus au Ministre.

**

Un commissaire estime que les modifications proposées sont importantes à quatre points de vue :

- 1° Les quotes-parts seront considérablement modifiées;
- 2° La répartition sur la base des dépenses est accrue;
- 3° Plus de pouvoirs sont accordés au Ministre et le Parlement est éliminé;
- 4° Des mesures discriminatoires contre l'enseignement libre sont maintenues.

De Minister trekt uit zijn verklaringen het logisch besluit dat de schijven der Fondsen moeten aangepast worden aan de werkelijkheid en ontleedt achtereenvolgens de verschillende artikelen van het wetsontwerp.

De Minister preciseert insgelijks de draagwijdte van artikel 2 dat wijziging brengt aan artikel 20 van de wet van 1948.

In het oorspronkelijk ontwerp kende het artikel 20 aan de Beheerraad een raadgevende rol toe. Het werd door de Senaat geamendeerd om tot het huidig systeem te komen, dat door de Minister, tot op zekere hoogte, als een remmende maatregel wordt beschouwd.

Er moet dus een procedure worden bepaald waarbij ruimere bevoegdheden aan de Minister worden verleend.

**

Een commissielid is van oordeel dat de voorgestelde wijzigingen belangrijk zijn uit vier oogpunten :

- 1° De aandelen zullen aanzienlijk gewijzigd worden;
- 2° De verdeling op basis van de uitgaven is toegenomen;
- 3° Grotere machten worden toegekend aan de Minister; het Parlement wordt uitgeschakeld;
- 4° De discriminatoire maatregelen tegen het vrij onderwijs blijven behouden.

Ce membre demande si les Conseils d'administration des deux Fonds des provinces et des communes ont été invités à donner leur avis sur le projet, et voudrait connaître ces avis.

Le Ministre rapelle que le rapport de la sous-commission du Conseil du Fonds des communes a été adopté à l'unanimité par celui-ci. Ce rapport a été communiqué à la Commission.

Quant au Fonds des provinces, le Conseil d'administration n'a pas été consulté, le Ministre déclarant être suffisamment éclairé par des délibérations antérieures.

Le commissaire insiste auprès du Ministre afin qu'il soumette son projet aux Conseils d'administration des deux Fonds.

Le Ministre précise que l'avis qu'il a demandé au Conseil du Fonds des communes constitue en fait cette consultation.

Le commissaire estime que le Ministre s'arroge de grands pouvoirs. D'après lui, il ne s'agit pas seulement de l'avis obligatoire du Conseil d'administration, mais si la loi était votée, le Parlement n'aurait plus à connaître des modifications des quota des tranches.

Dorénavant, le Ministre, par simple arrêté royal, après consultation du Conseil d'administration, pourrait modifier la répartition sans être tenu de respecter l'avis du Conseil.

Il rappelle que, pour les provinces, le Gouvernement précédent a modifié la répartition des tranches, mais avec accord du Conseil d'administration du Fonds, et à la demande de ce Conseil.

Les 400 000 000 de francs pour les quatre grandes villes ont été répartis avec leur accord.

En conclusion, dit-il, : faut-il ignorer le Parlement et le Ministre pourra-t-il décider seul ?

En ce qui concerne les modifications des quota, on diminue sensiblement celui de l'administration et on augmente fortement celui de la dette.

Il souhaiterait pouvoir se rendre compte des conséquences de ces modifications dans l'ensemble de la répartition.

Abordant ensuite le problème du Fonds des provinces, ce membre considère les réformes préconisées comme importantes.

La nouvelle tranche : « Hygiène publique », qui était anciennement incorporée à la première tranche, profitera largement à la province de Liège.

Il voudrait connaître le montant des dépenses nettes faites par cette province dans ce secteur.

Pour la tranche : « Instruction publique », ce membre demande pourquoi l'on a abandonné le critère objectif du nombre des enfants.

Liège en tirera profit, mais cela ne peut se faire au détriment des Flandres.

La province du Hainaut enlèvera une plus grosse part de la tranche que le Brabant qui compte plus d'habitants.

Le commissaire voudrait recevoir un tableau fixant la répartition.

Enfin, comme dernière observation, il souligne le maintien d'une mesure discriminatoire à l'égard de l'enseignement libre. Il regrette que, dans son projet, le Ministre n'ait pas pris en charge les dépenses d'enseignement des communes subsidiant les instituteurs des écoles libres.

Dit lid stelt de vraag of de Beheerraden van beide Fondsen, het Fonds der provinciën en het Fonds der gemeenten, werden verzocht hun advies over het ontwerp te geven en wenst deze adviezen te kennen.

De Minister herinnert er aan dat het verslag van de subcommissie van de Raad van het Fonds der gemeenten, door deze eenparig werd aangenomen. Dit verslag werd aan de Commissie medegedeeld.

Wat het Fonds der provinciën betreft, werd de Beheerraad niet geraadpleegd en verklaart de Minister voldoende ingelicht te zijn geweest door vroegere beraadslagingen.

Het commissielid dringt bij de Minister aan opdat hij zijn ontwerp aan de Beheerraden van beide Fondsen zou onderwerpen.

De Minister preciseert dat het door hem aan de Raad van het Fonds der gemeenten gevraagd advies feitelijk reeds deze raadpleging inhoudt.

Het commissielid oordeelt dat de Minister zich grote machten toeëigent. Volgens hem gaat het niet alleen om het verplicht advies van de Raad van beheer, maar, zo de wet goedgekeurd wordt, zal het Parlement geen kennis meer hebben van de wijzigingen van de quota's der schijven.

Voortaan zal de Minister bij eenvoudig koninklijk besluit, na raadpleging van de Beheerraad, de verdeling kunnen wijzigen, zonder gehouden te zijn het advies van de Raad te eerbiedigen.

Hij herinnert eraan dat, voor de provinciën, de vorige Regering de verdeling der schijven heeft gewijzigd, maar na overleg met de Beheerraad van het Fonds en op verzoek van deze Raad.

De 400 000 000 frank voor de vier grote steden werden verdeeld met hun instemming.

Tot besluit, stelt hij de vraag of men het Parlement niet moet kennen en of de Minister alleen zal mogen beslissen ?

Wat de wijzigingen der quota's betreft, vermindert men merkkelijk het quotum voor het beheer, en verhoogt men sterk dit van de schuld.

Hij zou zich rekenschap willen kunnen geven van de gevolgen dezer wijzigingen op de volledige verdeling.

Overgaande naar het vraagstuk van het Fonds der provinciën, acht het lid de voorgestelde hervormingen belangrijk.

De nieuwe schijf : « Openbare Gezondheid », vroeger in de eerste schijf opgenomen, zal in ruime mate ten goede komen aan de provincie Luik.

Hij wenst het bedrag te kennen van de netto-uitgaven die door deze provincie in deze sektor worden gedaan.

Betreffende de schijf : « Openbaar Onderwijs » vraagt dit lid waarom werd afgezien van het objectief criterium van het aantal kinderen.

Luik zal hieruit voordeel halen, maar zulks mag niet tot nadeel strekken van de Vlaanderen.

De provincie Henegouwen zal een groter aandeel in de schijf bekomen dan Brabant, dat meer inwoners telt.

Het commissielid zou gaarne een tabel bekomen waarop de verdeling voorkomt.

Tenslotte, als laatste opmerking, wijst hij op het behoud van de discriminatoire maatregel ten opzichte van het vrij onderwijs. Hij betreurt dat de Minister in zijn ontwerp de onderwijsuitgaven der gemeenten die subsidies aan de onderwijzers der vrije scholen verlenen, niet in rekening heeft gebracht.

C'est, dit-il, une méconnaissance flagrante de la paix scolaire voulue depuis 1920.

Le Ministre répond à toutes ces critiques :

1° A propos de la modification proposée de l'article 20, le Ministre relit le texte de l'article 11 du projet qui dispose que « les quotités mentionnées aux articles 11 à 15bis et les dispositions réglant leur répartition peuvent être modifiées par arrêté royal. Le Roi ne pourra user de cette faculté que sur initiative du Conseil d'administration ou après l'avoir consulté ».

Le Ministre pourrait accepter que l'on complète le premier paragraphe, par les mots : « suite à une délibération prise par les Ministres réunis en Conseil », mais cela ne lui paraît pas comporter une garantie suffisante.

L'article signifie que le Ministre a droit d'initiative, mais qu'il n'est pas lié par les conclusions du Conseil d'administration.

Les membres doivent être absolument libres de donner avis et conseils sans engager leur responsabilité.

Ils agissent comme experts et doivent en avoir les prérogatives comme les immunités.

De la diversité souhaitable d'ailleurs des opinions individuelles naîtra la possibilité de prendre des décisions qui engagent d'autre part pleinement la responsabilité de l'exécutif.

2° Concernant l'allusion aux exagérations dans lesquelles pourraient tomber les communes, par suite du relèvement du taux de la tranche « Dette », le Ministre annonce qu'il combattra vigoureusement cette allégation devant le Parlement. Il faut en finir avec cette thèse absurde que les communes s'endettent à plaisir.

3° En matière de finances provinciales, le Ministre qualifie d'illogique le critère du nombre d'élèves pour la tranche « Instruction publique ». Il ne convient pas selon lui de maintenir le critère introduit par son prédécesseur sur proposition du Conseil d'administration. Il estime qu'il vaut mieux considérer les charges réelles d'enseignement pour les provinces qui ont un enseignement à temps plein et non un enseignement occasionnel, tels les cours du soir dans des écoles industrielles dont les élèves entrent en ligne de compte au même titre que les élèves fréquentant les écoles fonctionnant toute la journée.

4° La disposition qualifiée de discriminatoire à l'égard de l'enseignement libre n'est que la reproduction de la loi du 9 avril 1955. Il ne s'agit pas d'une disposition nouvelle.

Un autre commissaire intervient et considère que les modifications de la loi sont présentées d'une façon très habile.

Il note que le Ministre étant habilité pour l'approbation ou le rejet des emprunts des communes, il y a là une sérieuse garantie dont il faut tenir compte.

Mais, il voudrait certains détails en ce qui concerne l'importance de l'augmentation des dettes des petites communes. S'il est exact que les charges d'emprunt ont sérieusement augmenté, cela prouve que les petites localités deviennent de véritables communes qui tendent à s'améliorer. Et de cela, il faut se réjouir.

Naar zijn oordeel is dit een flagrante miskenning van de sedert 1920 gewenste schoolvrede.

De Minister antwoordt op al deze kritieken :

1° Wat de voorgestelde wijziging van artikel 20 betreft, herleest de Minister de tekst van artikel 11 van het ontwerp, die luidt als volgt : « De in de artikelen 11 tot 15bis vermelde quota's en de bepalingen tot regeling van hun verdeling kunnen bij koninklijk besluit gewijzigd worden. De Koning kan van die bevoegdheid slechts gebruik maken op initiatief van de Beheerraad of na deze te hebben geraadpleegd ».

De Minister zou kunnen aanvaarden, dat men de eerste paragraaf aanvult met de volgende woorden : « na een in de Ministerraad getroffen beslissing », maar dit schijnt hem geen voldoende waarborg in te houden.

Dit artikel sluit in dat de Minister recht van initiatief heeft, maar dat hij niet gebonden is door de besluiten van de Beheerraad.

De leden moeten hun adviezen en raadgevingen in volle vrijheid geven zonder dat hun verantwoordelijkheid in het gedrang komt.

Zij handelen als deskundigen en moeten daarvan zowel de bevoegdheden als de immuniteiten hebben.

Trouwens, uit de gewenste afwisseling der individuele opvattingen zal de mogelijkheid voortspruiten beslissingen te nemen die anderzijds de verantwoordelijkheid van de uitvoerende macht volkomen verbinden.

2° Wat de toespeling betreft op de buitensporigheden waarin de gemeenten zouden kunnen vervallen, ten gevolge van de opvoering van het bedrag van de schijf « Schuld », meldt de Minister dat hij deze bewering voor het Parlement met klem zal bestrijden. Er dient een einde gemaakt aan de dwaze stelling dat gemeenten zonder reden schulden maken.

3° Inzake provinciale financiën noemt de Minister het criterium van het aantal leerlingen voor de schijf « Openbaar Onderwijs » onlogisch. Het betaamt niet, volgens hem, het criterium door zijn voorganger ingevoerd op voorstel van de Beheerraad te behouden. Hij is van oordeel dat het veel beter is de werkelijke lasten in aanmerking te nemen voor de provincies die full-time onderwijs hebben en niet een toevallig onderwijs, zoals avondcursussen in de nijverheidsscholen, waarvan de leerlingen op dezelfde voet in aanmerking komen als de leerlingen die lessen volgen in dagscholen.

4° De bepaling die als discriminatoir wordt betiteld, ten opzichte van het vrij onderwijs, is slechts een reproductie van de wet van 9 april 1955. Het betreft hier niet een nieuwe bepaling.

Een ander commissielid merkt op dat de wijzigingen in de wet op zeer behendige wijze zijn voorgesteld.

Hij stipt aan dat nu de Minister de gemeenteleningen kan goedkeuren of verwerpen, dit een ernstige waarborg is waarmede rekening dient gehouden.

Maar hij wenst nadere bijzonderheden in verband met de belangrijkheid van de schulden der kleine gemeenten. Indien het juist is dat de lasten der leningen merklijk zijn toegenomen, bewijst zulks dat de kleine localiteiten werkelijke gemeenten worden, die streven naar verbetering. Dit moet ons verheugen.

Revenant à l'article 11, il pense que l'on a voulu éviter de donner au Ministre le pouvoir de modifier les tranches comme garantie contre le pouvoir exécutif.

C'est un principe sain et démocratique et il invite le Ministre à revoir sa position.

Examen des articles.

Article premier.

Adopté sans discussion.

Art. 2.

Un commissaire demande au Ministre de mettre à la disposition des membres de la Commission un tableau permettant d'apprécier les conséquences de la nouvelle répartition.

Le Ministre répond que des sondages ont été effectués, sondages dont les résultats généraux sont indiqués dans l'exposé des motifs. Il est impossible de fournir les chiffres exacts pour toutes les communes car un tel travail dépasse les possibilités de l'administration. Il n'est même pas souhaitable que soient communiqués des résultats précis pour les communes qui ont fait l'objet des calculs de l'administration, car si l'on donnait suite à la suggestion émise, la discussion quitterait le plan général et serait portée sur le terrain des intérêts particuliers de telle ou telle commune, ce qui serait manifestement malheureux.

Le Ministre indique que dans l'ensemble la résorption des déficits qui sera réalisée par le système nouveau sera de l'ordre de 350 000 000 de francs.

Un commissaire fait observer que les communes peuvent difficilement chiffrer elles-mêmes le résultat du système nouveau, certaines bases de calcul faisant défaut aux administrations communales; il souhaite aussi que les chiffres nécessaires soient fournis.

Comme la loi doit être appliquée dès 1956, il est souhaitable que les chiffres soient établis le plus rapidement possible de crainte que leur communication tardive ne crée des difficultés à certaines administrations locales.

Le Ministre reconnaît l'impossibilité pour les communes d'estimer elles-mêmes le résultat du système nouveau; il provient, en grande partie, de l'avis donné par le Conseil d'administration du Fonds des communes. Celui-ci a indiqué la direction dans laquelle la réforme doit être réalisée, mais a été timoré dans ses conclusions. Le projet tire des conséquences logiques et complètes de l'avis donné par le Conseil d'administration.

Un commissaire demande les résultats probables de la répartition en ce qui concerne les provinces. Ceux-ci sont annexés au présent rapport.

Il n'y a que deux provinces qui subiront une perte par rapport aux quotes-parts de 1955. Celle qui subira la perte la plus sensible touchera néanmoins une vingtaine de millions de francs en plus qu'en 1954.

Les sept autres provinces toucheront légèrement ou sensiblement plus qu'en 1955. Une telle situation n'est évidemment possible que grâce à l'augmentation supplémentaire de 5 % du Fonds des provinces en 1956.

Un commissaire reproche au Ministre de s'être écarté sensiblement de l'avis donné par le Conseil d'administration

Terugkomend op artikel 11 meent hij dat men heeft willen vermijden aan de Minister de bevoegdheid te verlenen om de schijven te wijzigen, als een waarborg tegen de uitvoerende macht.

Dit is een gezond en democratisch beginsel en hij verzoekt de Minister zijn standpunt te herzien.

Onderzoek der artikelen.

Eerste artikel.

Aangenomen zonder bespreking.

Art. 2.

Een commissielid verzoekt de Minister aan de leden van de Commissie een tabel ter beschikking te stellen die het mogelijk maakt de gevolgen van de nieuwe verdeling te beoordelen.

De Minister antwoordt dat peilingen gedaan werden, waarvan de algemene resultaten vermeld zijn in de memorie van toelichting. Het is niet mogelijk de juiste cijfers te verstrekken voor al de gemeenten, daar een dergelijk werk de mogelijkheden van het Departement te boven gaan. Het is zelfs niet wenselijk dat nauwkeurige resultaten zouden worden medegedeeld voor de gemeenten die het voorwerp hebben uitgemaakt van de berekeningen van het bestuur, want zo men aan het gedane voorstel gevolg mocht geven, dan zou de bespreking van het algemeen plan gebracht worden op het terrein van de particuliere belangen van deze of gene gemeente, wat klaarblijkelijk niet gelukkig zou zijn.

De Minister wijst er op dat in het geheel de opslorping der tekorten, die door het nieuwe systeem zal verwezenlijkt worden, 350 000 000 frank bereikt.

Een commissielid betoogt dat de gemeenten zeer moeilijk het resultaat van het nieuwe systeem voor zichzelf kunnen berekenen, daar de gemeentebesturen niet beschikken over bepaalde berekeningsbasissen; hij geeft insgelijks de wens te kennen dat de nodige cijfers zouden worden verstrekt.

Daar de wet van 1956 af moet worden toegepast, is het wenselijk dat de cijfers zohast mogelijk zouden worden vastgesteld, uit vrees dat hun laattijdige mededeling moeilijkheden zou opleveren voor bepaalde plaatselijke besturen.

De Minister erkent de onmogelijkheid voor de gemeenten, zelf het resultaat van het nieuwe systeem te ramen. Het vloeit grotendeels voort uit het advies verstrekt door de Beheerraad van het Fonds der gemeenten. Deze heeft gezegd in welke richting de hervorming diende tot stand gebracht, maar zijn besluiten waren niet zeer ingrijpend. Het ontwerp behelst de logische gevolgtrekkingen en vult het door de Beheerraad verstrekt advies aan.

Een commissielid vraagt welke de vermoedelijke resultaten van de verdeling zijn, wat de provincies betreft. Deze zijn toegevoegd aan het verslag.

Er zijn slechts twee provincies die ten opzichte van de quota voor 1955 een verlies zullen lijden. Deze die het gevoeligste verlies zal ondergaan, zal desondanks een twintigtal miljoen frank meer ontvangen dan in 1954.

De zeven overige provincies zullen in vergelijking met 1955 een lichte of merkelijke verhoging ontvangen. Een dergelijke toestand is klaarblijkelijk slechts mogelijk dank zij de bijkomende verhoging van het Fonds der provinciën in 1956 met 5 %.

Een commissielid maakt er de Minister een verwijt van, dat hij merkelijk is afgeweken van het advies uitgebracht

du Fonds des communes. Il fait remarquer que le Fonds spécial de l'article 18 n'est pas destiné à remédier aux rigueurs de la législation mais bien à soulager les communes naturellement défavorisées. Il dépose un amendement libellé comme suit : Au second alinéa de l'article 2, remplacer les mots : « Trente-sept centièmes », par les mots : « Trente-huit centièmes ». La portée de l'amendement déposé est de réduire de 3 à 2 % le montant du prélèvement en faveur du Fonds spécial.

Le Ministre fait observer que le Conseil d'administration du Fonds des communes n'a pas fait correspondre exactement les taux des tranches aux pourcentages des besoins sans doute parce que, ses membres ayant des intérêts divergents, il leur est difficile de tirer des conclusions complètes. Cette tâche incombe au Ministre. Il est souhaitable de serrer les besoins d'aussi près que possible, comme le réalise le projet.

Le Ministre ne peut accepter l'amendement proposé qui aurait pour résultat de réduire d'environ 47 000 000 de francs les sommes destinées à soulager les communes à situation financière obérée.

Deux commissaires mettent l'accent sur le bon esprit qui règne au sein du Conseil d'administration du Fonds des communes : ainsi le rapport établi au sujet de la revision du système de répartition du Fonds des communes a été adopté à l'unanimité. Les membres de ce Conseil font toujours un réel effort d'objectivité pour s'élever au-dessus des questions qui les touchent spécialement et servent ainsi l'intérêt général.

Le Ministre rend, à son tour, hommage aux travaux des deux Conseils d'administration et à l'esprit qui y règne. Il croit cependant que c'est en pensant mieux servir l'intérêt général que le Conseil d'administration n'a pas poussé la logique à son terme.

L'amendement proposé est rejeté par 12 voix contre 10.

L'article 2 est adopté par 12 voix contre 5 et 4 abstentions.

Art. 3.

Un amendement a été déposé libellé comme suit :

Remplacer le deuxième et le troisième alinéas par ce qui suit : « Art. 12. — 17 % du Fonds sont répartis au prorata de la superficie de la voirie exprimée en mètres carrés, toutes fractions négligées, les multiplicateurs 3, 2 et 1 étant appliqués respectivement ».

Cet amendement tend à maintenir le système actuel de répartition de la tranche prévu à l'article 12 de la loi avec la seule modification du pourcentage.

Un commissaire n'est pas d'accord sur l'amendement. Il estime indispensable de tenir compte à la fois des charges nettes et de la superficie de la voirie. Il eût préféré cependant la proportion 1/3 pour les charges nettes et 2/3 pour la superficie au lieu de la proportion 8/9.

Un autre commissaire propose de remplacer les pourcentages 8 et 9, respectivement par 5 et 12.

Le Ministre montre au moyen de chiffres que les pourcentages du projet sont logiques et ne remédient même pas complètement au déséquilibre qui existe actuellement dans le pourcentage de couverture des charges de voirie et travaux publics.

door de Beheerraad van het Fonds der gemeenten. Hij merkt op dat het Speciaal Fonds, bedoeld in artikel 18, niet bestemd is om de strenge bepalingen van de wetgeving te verhelpen maar wel om de natuurlijk benadeelde gemeenten tegemoet te komen. Hij stelt een amendement voor, dat luidt als volgt : In het tweede lid van het artikel de woorden : « Zeven en dertig honderdste », vervangen door de woorden : « Acht en dertig honderdste ». De draagwijdte van het ingediend amendement strekt er toe het bedrag van de voorafname ten gunste van het Speciaal Fonds terug te brengen van 3 % op 2 %.

De Minister betoogt dat de Beheerraad van het Fonds der gemeenten niet juist de bedragen van de schijven heeft afgestemd op de percentages der behoeften, waarschijnlijk omdat het de leden, wegens uiteenlopende belangen, moeilijk was volledige conclusies te trekken. Dit is de taak van de Minister. Het is wenselijk de behoeften zo dicht mogelijk te benaderen, zoals in het ontwerp geschiedt.

De Minister kan het voorgesteld amendement, dat tot gevolg zou hebben de bedragen ten bate van de gemeenten met schuldenlast met ongeveer 47 000 000 frank zou verminderen, niet aanvaarden.

Twee commissieleden leggen de nadruk op de geest van samenwerking die heerst in de Beheerraad van het Fonds der gemeenten : aldus werd het verslag, opgemaakt over de hervorming van het systeem der verdeling van het Fonds der gemeenten, eenparig aanvaard. De leden van deze Raad doen steeds een werkelijke inspanning tot objectiviteit om zich te stellen boven de kwesties die hen speciaal aanbelangen en dienen aldus het algemeen belang.

De Minister brengt op zijn beurt hulde aan de werkzaamheden van beide Beheerraden en aan de geest die er heerst. Hij gelooft nochtans dat met de bedoeling het algemeen belang beter te dienen de Beheerraad de logica niet op de spits heeft gedreven.

Het voorgesteld amendement wordt verworpen met 12 tegen 10 stemmen.

Artikel 2 wordt aangenomen met 12 tegen 5 stemmen en 4 onthoudingen.

Art. 3.

Een amendement werd ingediend dat luidt als volgt :

Het tweede en het derde lid vervangen door wat volgt : « Art. 12. — 17 % van het Fonds worden verdeeld naar rato van de oppervlakte van de wegen in m², met weglating van alle breukgedeelten en met dien verstande dat de vermenigvuldigers 3, 2 en 1 onderscheidenlijk worden toegepast ».

Dit amendement strekt er toe het huidig systeem van verdeling der schijf bepaald bij artikel 12 van de wet, te behouden, met de enkele wijziging van het percentage.

Een commissielid gaat niet akkoord met het amendement. Hij acht het noodzakelijk dat terzelfder tijd rekening wordt gehouden met de netto-lasten en de oppervlakte van de wegen. Hij zou nochtans de verhouding 1/3 voor de netto-lasten en 2/3 voor de oppervlakte boven de verhouding 8/9 verkozen hebben.

Een ander commissielid stelt voor de percentages 8/9 respectievelijk te vervangen door 5 en 12.

Aan de hand van cijfers toont de Minister aan dat de percentages van het ontwerp logisch zijn en zelfs niet volledig de wanverhouding verhelpen die thans bestaat in het dekkingspercentage van de lasten voor wegen en openbare werken.

Le sous-amendement tendant à fixer les pourcentages nouveaux à 5 et 12 est repoussé par 12 voix contre 9. L'amendement même a été retiré. L'article 3 est adopté par 12 voix contre 3 et 6 abstentions.

Art. 4.

Adopté sans discussion.

Art. 5.

Un amendement a été introduit, libellé comme suit :

1. — Remplacer le deuxième alinéa par ce qui suit : « Art. 14. — Dix-sept centièmes du Fonds sont répartis comme suit :

1° 80 % au prorata du nombre d'élèves inscrits, pour l'année scolaire en cours, au 1er janvier de l'exercice auquel se rapporte l'allocation, dans les établissements d'enseignement gardien et primaire, tant publics que particuliers, adoptés par les communes.

2° 20 % au prorata de la charge nette des dépenses d'instruction publique — à l'exclusion de la charge des dépenses d'enseignement gardien et primaire —, des beaux-arts et des cultes, ainsi que des dépenses résultant de l'inspection médicale scolaire.

2. — Supprimer le troisième alinéa.

Sur la première partie de son amendement l'auteur fait remarquer qu'il est partisan de l'introduction dans la loi d'un critère objectif : le nombre des enfants fréquentant les écoles, afin de respecter l'égalité des citoyens.

Le Ministre fait observer que la proportion 80/20 ne répond de toute façon pas à la proportion des charges. D'après les données de 1955, cette proportion devrait être en tout cas d'environ 55/45.

Le commissaire serait disposé à revoir les pourcentages repris dans son amendement et à les remplacer par 70/30.

Le Ministre demande à la Commission de repousser l'amendement qui défavorise les communes qui disposent d'un enseignement officiel développé, ainsi que celles qui n'ont pas d'écoles adoptées.

Il fait remarquer que jusqu'à présent aucun critère objectif satisfaisant n'a été trouvé pour la répartition de la tranche « Instruction publique ».

Un commissaire aurait souhaité connaître le nombre des écoles non adoptées.

Le Ministre de l'Intérieur ne dispose pas de cette donnée statistique.

La première partie de l'amendement est rejetée par 12 voix contre 9.

Quant à la deuxième partie de l'amendement qui tend à supprimer le dernier alinéa de l'article 5, un commissaire estime cette disposition sectaire et déplacée. Elle pénalise des communes qui sont également atteintes par la loi du 9 avril 1955 opérant des prélèvements.

Un autre commissaire se plaçant sur le plan purement administratif fait valoir que le Fonds est la propriété de toutes les communes qui contribuent à sa formation et doivent en logique et en équité y trouver leur juste part.

Het subamendement houdende vaststelling der nieuwe percentages op 5 en 12, wordt verworpen met 12 tegen 9 stemmen. Het amendement zelf werd ingetrokken. Het artikel 3 wordt aangenomen met 12 tegen 3 stemmen en 6 onthoudingen.

Art. 4.

Aangenomen zonder bespreking.

Art. 5.

Een amendement werd ingediend, dat luidt als volgt :

1. — Het tweede lid vervangen door wat volgt : « Art. 14. — Zeventien honderdste van het Fonds wordt verdeeld als volgt :

1° 80 % naar rato van het aantal leerlingen, dat voor het schooljaar lopende op 1 januari van het dienstjaar waarop de uitkering betrekking heeft, geboekt staat in de inrichtingen voor bewaarschoolonderwijs en lager onderwijs, zo openbare als bijzondere, die door de gemeenten werden aangenomen;

2° 20 % naar rato van de netto-last van de uitgave voor openbaar onderwijs, — de uitgavenlast voor het bewaarschool- en lager onderwijs niet inbegrepen, — schone kunsten en erediensten, alsmede voor de uitgaven voortvloeiende uit het medisch schooltoezicht. »

2. — Het derde lid weglaten.

Wat het eerste deel van zijn amendement betreft doet steller opmerken dat hij voorstander is van de inschrijving in de wet van één objectief criterium : het aantal schoolgaande kinderen, ten einde de gelijkheid der burgers te eerbiedigen.

De Minister betoogt dat de verhouding 80/20 in geen geval beantwoordt aan de verhouding der lasten. Naar de gegevens van 1955 zou deze verhouding in elk geval ongeveer 55/45 moeten zijn.

Het commissielid zou bereid zijn de percentages waarvan sprake in zijn amendement te herzien en ze te vervangen door 70/30.

De Minister verzoekt de Commissie het amendement te verwerpen dat de gemeenten benadeelt die beschikken over een uitgebreid onderwijs, alsook deze die geen aangenomen scholen hebben.

Hij merkt op, dat tot heden geen enkel afdoend objectief criterium werd gevonden voor de verdeling van de schijf « Openbaar Onderwijs ».

Een commissielid had graag het aantal niet-aangenomen scholen gekend.

De Minister van Binnenlandse Zaken beschikt niet over dit statistisch gegeven.

Het eerste gedeelte van het amendement wordt verworpen met 12 tegen 9 stemmen.

Wat het tweede gedeelte van het amendement betreft, strekkende tot het schrappen van het laatste lid van artikel 5, meent een commissielid deze beschikking als partijdig en misplaatst te moeten bestempelen. Zij straft de gemeenten die ongelijks worden getroffen door de wet van 9 april 1955, waarbij voorafnemingen worden toegepast.

Een ander commissielid, zich uitsluitend op zuiver administratief plan plaatsend, merkt op dat het Fonds eigendom is van al de gemeenten die bijdragen tot zijn bestaan en derhalve in logica en billijkheid er hun juist aandeel moeten vinden.

Le Ministre reconnaît que pareille disposition, séparée de son contexte, la loi du 9 avril 1955, peut être mal interprétée.

Il ne faut pas perdre de vue qu'elle s'inscrit dans un complexe historique dont on ne peut dissocier les éléments.

M. Harmel a supprimé en 1951 les suppléments communaux de traitement aux instituteurs et a en même temps augmenté leur traitement; il a également interdit aux communes d'accorder encore des suppléments de traitement sauf dans un certain nombre de cas à titre de droits acquis.

Toutefois, la charge résultant pour les communes du maintien des suppléments dans les limites autorisées a été exclue par la législation de l'époque des charges à prendre en considération pour la répartition de la tranche de l'article 14.

Les communes qui ont dû supporter de semblables charges ont demandé justice et l'Etat est intervenu. Il a autorisé à nouveau l'octroi des suppléments de traitement aux instituteurs, selon un système généralement plus favorable pour les communes qui avaient accordé ces suppléments avant 1951, moins favorable pour les autres.

Un autre commissaire se demande si le texte de l'article 14 modifié par la loi du 9 avril 1955, doit être intégralement reproduite dans le projet.

Il suggère de modifier le texte de l'article 5 du projet en discussion de façon à le limiter au texte que le projet se propose de modifier, c'est-à-dire l'alinéa premier de l'article 14.

Le Ministre déclare que la rédaction de son projet a été dictée par des raisons de légistique mais il se rallie à la proposition du dernier commissaire intervenant.

En conséquence, le Ministre introduit l'amendement suivant : Remplacer l'article 5 par ce qui suit :

« Art. 5. — L'article 14, premier alinéa, de la même loi, modifié par l'arrêté royal du 10 octobre 1951 et par l'article 5 de la loi du 9 avril 1955, est remplacé par la disposition suivante :

» Dix-sept centièmes du Fonds sont répartis au prorata de la charge nette des dépenses d'instruction publique, des beaux-arts et des cultes, ainsi que des dépenses résultant de l'inspection médicale scolaire ».

Un commissaire aurait souhaité le maintien du texte initial du projet.

Un commissaire introduit un sous-amendement tendant à supprimer les mots « alinéa premier » dans l'amendement du Ministre.

Ce sous-amendement est repoussé par 10 voix contre 7. L'amendement du Ministre est adopté par 10 voix contre 7, l'amendement se substituant donc au texte initial du projet.

Art. 6, 7 et 8.

Adoptés sans discussion.

Art. 9.

Un amendement a été introduit, libellé comme suit :

Remplacer le second alinéa de l'article 9 par ce qui suit :

« La répartition visée à l'article 11 se fait sur la base de

De Minister erkent dat dergelijke beschikking, uit het verband van de wet van 9 april 1955 gelicht, verkeerd kan geïnterpreteerd worden.

Er mag niet uit het oog worden verloren dat zij deel uitmaakt van een historisch complex, waarvan men de elementen niet uit hun verband mag rukken.

De heer Harmel heeft in 1951 de gemeentelijke bijweden der onderwijzers afgeschaft, en heeft terzelfder tijd hun wedde verhoogd. Hij heeft insgelijks aan de gemeenten verbod opgelegd nog weddebijslagen te verlenen, behoudens in een bepaald aantal gevallen als een verworven recht.

Nochtans, werd de last voortvloeiend voor de gemeenten, uit het behoud der bijweden, binnen de toegelaten grenzen, door de toenmalige wetgeving uitgesloten van de lasten in aanmerking te nemen voor de verdeling van de schijf bepaald bij artikel 14.

De gemeenten die soortgelijke lasten hebben moeten dragen, hebben een rechtmatige behandeling gevraagd en de Staat is tussengekomen. Hij heeft opnieuw machtiging verleend tot het toekennen van bijweden aan de onderwijzers, naar een algemeen systeem dat gunstiger is voor de gemeenten die deze supplementen voor 1951 hadden toegekend, en minder gunstig voor de andere.

Een ander commissielid vraagt zich af of de tekst van artikel 14, gewijzigd door de wet van 9 april 1955, integraal moet worden overgenomen in het ontwerp.

Hij stelt voor de tekst van artikel 5 van het ontwerp te wijzigen en hem te beperken tot de tekst die het ontwerp zich voorneemt te wijzigen, nl. tot het eerste lid van artikel 14.

De Minister verklaart dat de redactie van zijn ontwerp ingegeven is door redenen van wetgevende aard, maar hij steunt het voorstel van de vorige spreker.

Dientengevolge dient de Minister het navolgende amendement in : Artikel 5 vervangen door wat volgt :

« Art. 5. — Artikel 14, eerste lid, van dezelfde wet, gewijzigd bij het koninklijk besluit dd. 10 oktober 1951 en bij artikel 5 van de wet van 9 april 1955, wordt vervangen door de navolgende bepaling :

» Zeventien honderdste van het Fonds worden verdeeld naar rato van de netto-last van de uitgaven voor openbaar onderwijs, schone kunsten en erediensten evenals van de uitgaven voortvloeiende uit het medisch schooltoezicht. »

Een commissielid had de handhaving van de oorspronkelijke tekst van het ontwerp gewenst.

Een commissielid dient een amendement in tot weglating van de woorden « eerste lid » in het amendement van de Minister.

Dit subamendement wordt met 10 tegen 7 stemmen verworpen. Het amendement van de Minister, dat in de plaats komt van de oorspronkelijke tekst van het ontwerp, wordt met 10 tegen 7 stemmen aangenomen.

Art. 6, 7 en 8.

Zonder bespreking aangenomen.

Art. 9.

Een amendement werd ingediend, dat luidt als volgt :

Het tweede lid van artikel 9 vervangen door wat volgt :

« De in artikel 11 bedoelde verdeling geschiedt op grond

la population telle qu'elle résulte des données publiées dans le *Bulletin de Statistique de l'Institut National de Statistique*. »

Son but est de suivre de plus près l'évolution de la population. La prise en considération des données tirées des statistiques officielles annuelles donne une grande garantie.

Le Ministre s'oppose à l'amendement.

Il rappelle que la référence au recensement décennal de la population existait déjà dans la législation antérieure relative aux anciens fonds des communes; il souligne les différences considérables qui existent parfois entre les chiffres du recensement décennal et ceux fournis par le simple relevé dit officiel de la population.

Il met en évidence le travail fort important qui résulterait pour l'administration de l'adoption de l'amendement, certaines communes se trouvant à la limite de deux catégories pouvant passer d'une catégorie à l'autre par suite de fluctuations minimales de population, ce mouvement pouvant d'ailleurs se répéter année après année.

L'article 17 de la loi remédie d'ailleurs à la situation car les changements de population de 10 % permettent la prise en considération du nouveau chiffre de population.

Un commissaire fait la suggestion de remplacer dans l'article 17 de la loi « 10 % » par « 5 % ».

Le Ministre accepte cette proposition et introduit l'amendement suivant :

A l'article 9, insérer un § 1bis, libellé comme suit : § 1bis. Dans l'article 17, deuxième alinéa de la même loi, remplacer les termes « 10 % » par « 5 % ».

L'amendement initial est retiré.

L'amendement du Ministre et l'article sont adoptés.

Art. 10.

Adopté sans discussion.

Art. 11.

L'amendement suivant a été introduit :

Remplacer les deuxième, troisième, quatrième et cinquième alinéas par ce qui suit :

« Art. 20. — Sur proposition du Conseil d'administration, les quotités mentionnées aux articles 11 à 15, ainsi que la disposition relative à une répartition, pourront être modifiées par arrêté royal. »

Le Ministre reconnaît que le texte de l'article 11 du projet peut éveiller des appréhensions chez certains étant donné qu'il donne des pouvoirs importants au Ministre de l'Intérieur.

Il ne pense pas que des risques d'abus existent. Il est cependant sensible à l'objection soulevée et introduit en conséquence l'amendement suivant :

Remplacer le troisième alinéa par : « Le Roi ne pourra

van het bevolkingscijfer, zoals het gepubliceerd wordt door het *Statistisch Bulletin van het Nationaal Instituut voor de Statistiek*. »

Het strekt ertoe de ontwikkeling van de bevolking van meer nabij te volgen. Het inachtnemen van gegevens geput uit de jaarlijkse officiële statistieken geldt als een grote waarborg.

De Minister verzet zich tegen het amendement.

Hij herinnert er aan dat de verwijzing naar de tienjaarlijkse telling van de bevolking reeds bestond in de vorige wetgeving betreffende de vroegere gemeentefonds; hij onderstreept de grote verschillen welke in de cijfers van de tienjaarlijkse telling en in die verstrekt door de zogenaamde officiële, eenvoudige staat van de bevolking, soms voorkomen.

Hij legt de nadruk op het zeer belangrijk werk dat de aanneming van het amendement voor het bestuur zou medebrengen, daar sommige gemeenten op de grens staan van twee categorieën en zij ingevolge een kleine schommeling in het bevolkingscijfer van de ene naar de andere categorie kunnen overgaan, een verschijnsel dat zich trouwens van jaar tot jaar kan herhalen.

Artikel 17 van de wet klaart overigens de toestand op want de bevolkingswijzigingen van 10 % laten toe rekening te houden met het nieuwe bevolkingscijfer.

Een commissielid stelt voor in artikel 17 van de wet « 10 % » door « 5 % » te vervangen.

De Minister neemt dat voorstel aan en dient het volgende amendement in :

In artikel 9, een § 1bis invoegen, die luidt als volgt : § 1bis. — In artikel 17, lid 2 van dezelfde wet, de woorden « 10 % » vervangen door « 5 % ».

Het oorspronkelijke amendement wordt ingetrokken.

Het amendement van de Minister en het artikel worden aangenomen.

Art. 10.

Zonder bespreking aangenomen.

Art. 11.

Volgend amendement werd ingediend :

Het tweede, derde, vierde en vijfde lid vervangen door wat volgt :

« Art. 20. — De quota waarvan sprake in artikel 11 tot 15, zomede de bepaling tot regeling van een verdeling, kunnen op de voordracht van de Beheerraad bij koninklijk besluit worden gewijzigd. »

De Minister erkent dat de tekst van artikel 11 van het ontwerp allicht op het verzet van sommigen kan stuiten, daar het aan de Minister van Binnenlandse Zaken belangrijke bevoegdheden verleent.

Hij is niet van mening dat er gevaar voor misbruiken bestaat. Hij is evenwel gevoelig voor de opwerping en dient naar aanleiding ervan het navolgende amendement in :

Lid 3 vervangen door : « De Koning kan van die

user de cette faculté qu'e sur initiative du Conseil d'administration, ou sur son avis conforme s'il le consulte. »

Le Ministre est d'avis qu'un certain délai peut être fixé au Conseil d'administration pour qu'il donne son avis. Passé le délai imparti le Ministre doit être en mesure de statuer. S'il en allait autrement, le mécanisme pourrait être bloqué. Il est certain que le délai d'un mois est raisonnable. Il va de soi que c'est là simplement un minimum dont il ne sera fait usage que lorsque le besoin en existera.

L'article 11, tel qu'il a été amendé par le Ministre, est adopté à l'unanimité.

Art. 12.

Adopté sans discussion.

Art. 13.

Un amendement avait été introduit libellé comme suit :
Remplacer le second alinéa par ce qui suit : « Art. 28. — Dix-sept centièmes du Fonds sont répartis au prorata de la population des provinces constaté par le Bulletin de Statistique de l'Institut national de Statistique ».

Cet article a été adopté sans discussion, l'amendement présenté ayant été retiré pour les raisons qui ont motivé le retrait d'un amendement identique proposé à l'article 9.

Art. 14.

Des questions de deux ordres se posent.

D'une part, la modification des pourcentages des tranches. Aucun problème sérieux n'existe étant donné que le projet réalise la correspondance parfaite entre les pourcentages des tranches du Fonds et ceux des besoins révélés par les statistiques les plus récentes.

D'autre part, les problèmes relatifs aux bases de répartition. Là les questions se ramènent aux critères relatifs à l'Instruction publique et à la voirie.

Pour l'Instruction publique, les charges nettes ont servi de base à la répartition jusqu'en 1954. C'est un arrêté de mars 1954 qui a fixé le mode de répartition d'une partie de la tranche au prorata du nombre d'élèves inscrits dans les écoles techniques publiques et privées, subsidiées ou agréées par l'Etat dans chaque province.

Le système est peu équitable car il met sur le même pied un élève fréquentant les cours dans un établissement de plein exercice et un élève qui ne suit que quelques heures de cours par semaine.

Un membre propose de supprimer cet article; il n'entend d'ailleurs pas en rester à ce système et prévoit une répartition selon le nombre d'élèves des écoles de jour ou de plein exercice.

Le Ministre déclare que la solution n'est cependant pas davantage équitable, car elle favorise les provinces qui ne prennent en charge que les dépenses de certains établissements d'enseignement au détriment des provinces qui interviennent en faveur d'un plus grand nombre d'établissements.

bevoegdheid slechts gebruik maken op initiatief van de Beheerraad, of op zijn eensluidend advies, zo hij deze raadpleegt. »

De Minister is van mening dat voor de Beheerraad een termijn kan worden bepaald om advies uit te brengen. Na afloop van de verleende termijn moet de Minister in staat kunnen zijn uitspraak te doen. Zoniet zou het hele mechanisme kunnen vastlopen. Een termijn van één maand is voorzeker een redelijke termijn. Het spreekt vanzelf dat dit slechts een minimum is, waarvan slechts zal gebruik gemaakt worden wanneer zulks noodzakelijk is.

Artikel 11, zoals door de Minister werd gewijzigd, wordt met eenparigheid van stemmen aangenomen.

Art. 12.

Zonder bespreking aangenomen.

Art. 13.

Een amendement werd ingediend, dat luidt als volgt :

Het tweede lid vervangen door wat volgt : « Art. 28. — Zeventien honderdste van het Fonds worden verdeeld naar rato van de bevolking der provincie, zoals vastgesteld door het Statistisch Bulletin van het Nationaal Instituut voor de Statistiek. »

Dit artikel werd zonder bespreking aangenomen, daar het ingediende amendement werd ingetrokken om dezelfde redenen als die welke de intrekking van een bij artikel 9 voorgesteld gelijkwaardig amendement hebben gemotiveerd.

Art. 14.

Twee soorten van vraagstukken zijn gesteld.

Eenzijds, de wijziging van de percentages der schijven. Er bestaat hier geen enkel ernstig probleem, daar in het voorstel volkomen overeenstemming is tot stand gebracht tussen de percentages van de schijven van het Fonds en die van de behoeften welke uit de meest recente statistieken blijken.

Anderzijds, de problemen met betrekking tot de verdeelingsgrondslagen. Daar komen de kwesties feitelijk neer op de maatstaven betreffende het openbaar onderwijs en de wegen.

Voor het openbaar onderwijs hebben de netto-lasten tot grondslag van de verdeling gediend tot in 1954. Bij een besluit van de maand maart 1954 is de wijze van verdeling vastgesteld geworden van een deel der schijf naar rato van het aantal leerlingen ingeschreven in de openbare en private technische scholen, door de Staat gesubsidieerd of aangenomen in elke provincie.

Het is een weinig billijk stelsel, daar het de leerlingen die de cursussen bijwonen in een inrichting met volledig leerplan op gelijke voet stelt met de leerlingen die slechts enkele lessen per week volgen.

Een lid stelt voor dit artikel weg te laten; zijn bedoeling is niet het bij dat stelsel te laten en hij voorziet een verdeling naar het aantal leerlingen van de dagscholen of scholen met volledig leerplan.

De Minister verklaart dat de oplossing niet veel billijker is, daar ze de provincies bevoordeelt die slechts de uitgaven van sommige inrichtingen ten laste nemen ten nadele van de provincies die ten gunste van een veel groter aantal inrichtingen tussenkomen.

Le retour aux charges nettes comme base de répartition constitue donc une nécessité.

Pour la voirie, il faut considérer que l'Etat va reprendre bientôt les routes provinciales et que la répartition sur la base de la superficie des voiries communales n'a aucun rapport avec les besoins des provinces en matière de voirie et travaux publics.

Un commissaire reproche au Ministre de favoriser les provinces de Liège et de Hainaut au détriment du Brabant et d'Anvers.

Un autre commissaire reconnaît que le cas de la province de Liège est spécial et qu'une intervention plus large en sa faveur était nécessaire. Il regrette cependant que cela se fasse au détriment d'autres provinces.

Le Ministre explique que l'introduction du critère « revenu cadastral » ne constitue en réalité que l'extension au Fonds des provinces d'un système déjà appliqué au Fonds des communes.

En ce qui concerne le reproche d'aider certaines provinces, le Ministre rétorque que les critères qu'il propose serrent de très près la réalité des besoins et n'ont pas pour objectif de défavoriser telle ou telle province, mais bien de rétablir la justice distributive au bénéfice de provinces actuellement sacrifiées.

L'article 14 est adopté par 11 voix contre 4 et 2 abstentions.

Art. 15.

Un commissaire regrette l'abandon du critère objectif appliqué en 1955 et le retour aux charges nettes. Il propose l'amendement suivant : Remplacer les deuxième, troisième, quatrième et cinquième alinéas par ce qui suit : « Quarante centièmes du Fonds sont répartis comme suit :

» 1° 60 % au prorata du nombre d'élèves inscrits, pour l'année scolaire en cours, au 1er janvier de l'exercice auquel se rapporte l'allocation, et qui suivent un enseignement du jour dans les sections des établissements d'enseignement technique, tant publics que privés, subsidiés ou agréés par l'Etat dans chaque province;

» 2° 40 % au prorata de la charge nette des dépenses d'instruction publique et des beaux-arts, à l'exclusion de la charge des dépenses d'enseignement technique. La charge nette est déterminée comme il est dit à l'article 16. »

Le Ministre expose les injustices qu'engendre le système appliqué l'année dernière et la nécessité, à défaut d'un critère objectif valable, d'en revenir aux charges nettes comme base de répartition.

L'amendement est rejeté par 11 voix contre 4 et 2 abstentions.

L'article est adopté.

Art. 16 et 17.

Adoptés sans discussion.

Het is derhalve noodzakelijk terug te keren tot de netto-lasten als grondslag van de verdeling.

Voor de wegen, dient te worden in acht genomen dat de Staat eerlang de provinciale wegen zal overnemen en dat de verdeling op grond van de oppervlakte der gemeentewegen geen enkel verband houdt met de behoeften van de provincies inzake wegen en openbare werken.

Een commissielid verwijt de Minister de provincies Luik en Henegouwen te bevoordelen ten nadele van Brabant en Antwerpen.

Een ander commissielid erkent dat de provincie Luik een bijzonder geval uitmaakt en een ruimere tussenkomst te haren gunste noodzakelijk was. Hij betreurt evenwel dat dit zowat ten nadele van andere provincies geschiedt.

De Minister zet uiteen dat het invoeren van de maatstaf « kadastraal inkomen » feitelijk niets anders betekent dan het uitbreiden tot het Fonds der provinciën van een reeds op het Fonds der gemeenten toepasselijk stelsel.

Het verwijt sommige provincies te helpen, bestrijdt de Minister door te verklaren dat de door hem voorgestelde maatstaven zeer nauw de realiteit der behoeften dienen en niet de bevoordeling van deze of gene provincie beogen, maar wel het herstellen van de verdelende rechtvaardigheid ten gunste van thans in de steek gelaten provincies.

Artikel 14 wordt met 11 tegen 4 stemmen en 2 onthoudingen aangenomen.

Art. 15.

Een commissaris vindt het jammer dat de in 1955 toegepaste objectieve maatstaf werd prijs gegeven om terug te keren naar de netto-lasten. Hij stelt volgend amendement voor : Het tweede, derde, vierde en vijfde lid vervangen door wat volgt : « Veertig honderdste van het Fonds worden als volgt uitgekeerd :

» 1° 60 % naar rato van het aantal leerlingen dat voor het schooljaar, lopende op 1 januari van het dienstjaar waarop de uitkering betrekking heeft, geboekt staat en dat dagschoolonderwijs geniet in de afdelingen der technische onderwijsinrichtingen, zo openbare als bijzondere, welke in iedere provincie door de Staat zijn gesubsidieerd of aanvaard;

» 2° 40 % naar rato van de netto-last voor uitgaven van het openbaar onderwijs en schone kunsten, het uitgavenbezwaar voor het technisch onderwijs daaronder niet begrepen. De netto-last wordt bepaald als gezegd in artikel 16. »

De Minister licht de onrechtvaardigheden toe welke het tijdens het afgelopen jaar toegepaste stelsel oplevert en de noodzakelijkheid om, bij gebreke van een aanvaardbaar objectief criterium, terug te keren tot de netto-lasten als verdelingsgrondslag.

Het amendement wordt met 11 tegen 4 stemmen en 2 onthoudingen verworpen.

Het artikel wordt aangenomen.

Art. 16 en 17.

Zonder bespreking aangenomen.

Art. 18.

Un amendement a été introduit à cet article, tendant à remplacer le texte des deuxième et troisième alinéas par ce qui suit :

« Art. 33. — Les quotités prévues aux articles 28 à 30 et la disposition réglant la répartition peuvent être modifiées par arrêté royal, sur proposition du Conseil d'administration du Fonds des provinces.

» L'article 20, alinéas 2 à 5, est applicable aux modifications intervenues en vertu de l'alinéa précédent. »

L'article a été adopté, après que l'auteur a retiré son amendement.

L'ensemble du projet compte tenu des amendements reproduits ci-après, est adopté par 11 voix contre 5 et 1 abstention.

Le présent rapport a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,
R. DE COOMAN.

Le Président,
M. PHILIPPART.

Art. 18.

Op dit artikel werd een amendement ingediend, dat ertoe strekt de tekst van het tweede en derde lid te vervangen door wat volgt :

« Art. 33. — De quota vermeld in artikelen 28 tot 30 en de bepaling tot regeling van een verdeling kunnen bij koninklijk besluit op de voordracht van de Beheerraad van het Fonds der provinciën gewijzigd worden.

» Art. 20, leden 2 tot 5, is van toepassing op de wijzigingen welke krachtens voorgaand lid worden ingevoerd ».

Het artikel werd aangenomen, nadat steller zijn amendement heeft ingetrokken.

Het wetsontwerp, rekening gehouden met de hiernavolgende amendementen, wordt in zijn geheel met 11 tegen 5 stemmen en 1 onthouding aangenomen.

Dit verslag werd eenparig aangenomen.

De Verslaggever,
R. DE COOMAN.

De Voorzitter,
M. PHILIPPART.

AMENDEMENTS
ADOPTÉS PAR LA COMMISSION.

Art. 5.

Remplacer le texte de cet article par ce qui suit :

L'article 14, premier alinéa, de la même loi, modifié par l'arrêté royal du 10 octobre 1951 et par l'article 5 de la loi du 9 avril 1955, est remplacé par la disposition suivante :

» Dix-sept centièmes du Fonds sont répartis au prorata de la charge nette des dépenses d'instruction publique, des beaux-arts et des cultes, ainsi que des dépenses résultant de l'inspection médicale scolaire. »

Art. 9.

Insérer un § 1bis (nouveau), libellé comme suit :

« § 1bis. Dans l'article 17, deuxième alinéa, de la même loi, remplacer les termes « 10 % », par « 5 % ». »

Art. 11.

Remplacer le troisième alinéa par ce qui suit :

« Le Roi ne pourra user de cette faculté que sur initiative du Conseil d'administration, ou sur son avis conforme s'il le consulte. »

ERRATA.

1. — A la page 2 du projet, à la vingt-huitième ligne, dans le texte néerlandais, lire :

« speciaal hulpfonds »,

au lieu de :

« sociale onderstandsfonds ».

2. — A la page 18 du projet, à l'article 11, à la neuvième ligne, dans le texte néerlandais, lire :

« De termijn binnen welke »,

au lieu de :

« De termijn waarbinnen ».

AMENDEMENTEN
AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

Art. 5.

De tekst van dit artikel vervangen door wat volgt :

« Artikel 14, eerste lid, van dezelfde wet, gewijzigd bij het koninklijk besluit dd. 10 oktober 1951 en bij artikel 5 van de wet van 9 april 1955, wordt vervangen door de navolgende bepaling :

» Zeventien honderdste van het Fonds worden verdeeld naar rato van de netto-last van de uitgaven voor openbaar onderwijs, schone kunsten en eredienssten evenals van de uitgaven voortvloeiende uit het medisch schooltoezicht. »

Art. 9.

Een § 1bis (nieuw) invoegen, die luidt als volgt :

« § 1bis. In artikel 17, tweede lid, van zelfde wet, de woorden « 10 % », vervangen door « 5 % ». »

Art. 11.

Lid 3 vervangen door wat volgt :

« De Koning kan van die bevoegdheid slechts gebruik maken op initiatief van de Beheerraad, of op zijn eensluidend advies, zo hij deze raadpleegt. »

ERRATA.

1. — Op bladzijde 2 van het ontwerp, op de 28^e regel van de Nederlandse tekst, leze men :

« speciaal hulpfonds ».

in plaats van :

« sociale onderstandsfonds ».

2. — Op bladzijde 18 van het ontwerp, in artikel 11, op de negende regel van de Nederlandse tekst, leze men :

« De termijn binnen welke »,

in plaats van :

« De termijn waarbinnen ».

ANNEXES.

BIJLAGEN.

Fonds des provinces.

Fonds der provinciën.

1° Résultats de 1954:

2° Résultats de 1955:

3° Evaluation de la formule prévue pour 1956 par le projet de loi, compte tenu de ce que le quatrième quart du Fonds de 1956 sera majoré de 10 % au lieu de 5 % (mobilité selon l'index moyen pour le deuxième trimestre).

1° Uitslagen van 1954;

2° Uitslagen van 1955;

3° Raming van de formule voorzien voor 1956 volgens het wetsontwerp, rekening houdend met het feit dat het vierde kwartaal voor 1956 met 10 % zal verhoogd worden in plaats van met vijf (schommeling ingevolge het gemiddeld indexcijfer voor het tweede kwartaal).

Provinces — Provinciën	Parts réelles 1954 Aandelen 1954		Parts réelles 1955 Aandelen 1955		Évaluation pour 1956 Raming voor 1956	
	Millions — Miljoenen	%	Millions — Miljoenen	%	Millions — Miljoenen	%
Anvers. — Antwerpen	101,69	14,35	109,85	14,76	117,52	14,90
Brabant. — Brabant	126,43	17,84	158,63	21,32	148,92	18,88
Hainaut. — Henegouwen	144,52	20,39	133,07	17,88	149,23	18,92
Liège. — Luik	86,52	12,21	88,71	11,92	112,66	14,28
Limbourg. — Limburg	41,00	5,78	41,70	5,60	46,81	5,93
Luxembourg. — Luxemburg.	30,34	4,28	28,07	3,77	28,50	3,61
Namur. — Namen	27,87	3,93	31,33	4,21	29,82	3,78
Flandre orientale. — Oost-Vlaanderen	76,04	10,73	80,53	10,82	83,03	10,52
Flandre occidentale. — West-Vlaanderen	74,34	10,49	72,29	9,72	72,41	9,18
	708,75	100,00	744,18	100,00	788,90	100,00

N. B. — L'évaluation pour 1956 est produite sous toutes réserves, car établie, pour certaines tranches du Fonds (Instruction, Dette), d'après les données des répartitions de 1955, données susceptibles de fluctuations parfois sensibles d'une année à l'autre.

N. B. — De raming 1956 eist alle voorbehoud, opgemaakt zijnde voor bepaalde tranches van het Fonds (Onderwijs, Schuld), volgens de gegevens der verdeling van 1955, tranches welke van het ene tot het andere jaar soms aan gevoelige schommelingen onderhevig zijn.

Fonds des provinces.

Fonds der provinciën.

Évaluation des résultats d'une formule de répartition dans laquelle les quotités des tranches sont égales à l'importance respective des groupes de besoins d'après les budgets initiaux de 1956.

Calcul sur dotation de 1955, avec transposition du total en valeur « 1956 ». Les données de base sont celles du tableau du 17 février 1956 annexé à la note du 23 février.

Raming van de uitslagen ener omslagformule waarin de quota der tranches gelijk zijn aan het respectief belang der groepen van behoeften volgens de aanvankelijke begrotingen van 1956.

Berekening op dotatie van 1955 met omzetting van het totaal in waarde « 1956 ». De berekeningsgegevens zijn die welke voorkomen in de tabel van 17 februari, gevoegd bij de nota van 23 februari.

	17 %	8,50 %	3 %	40 %	23 %	8,50 %			
	Population Bevolking	Superficie province Oppervlakte provincie	Charge nette Hygiène Netto-last hygiëne	Charge nette Instruction Publique et Beaux-Arts Netto-last Openbaar Onderwijs en Schone Kunsten	Charge nette Dette Netto-last Schuld	Revenu cadastral total Totaal kadastraal inkomen	Parts totales Totale aandelen	Parts transposées en valeur 1956 Quota omgezet in waarde 1956	
Base des calculs — Berekeningsgrondslagen	Légale 1955 Wettelijke 1955	—	Budget initial 1954 Aanvangsbegroting 1954	Répartition 1955 pro parte Omslag 1955 pro parte	Répartition 1955 Omslag 1955	Répartition Fonds Communes 1955 Omslag Fonds Gemeenten 1955	Millions — Miljoenen	%	Millions — Miljoenen
Anvers. — Antwerpen	18,91	5,93	5,62	42,62	28,02	9,76	110,86	14,90	117,52
Brabant. — Brabant	26,55	6,80	3,88	50,03	33,67	19,55	140,48	18,88	148,92
Hainaut. — Henegouwen	18,08	7,72	2,24	73,54	30,80	8,39	140,77	18,92	149,23
Liège. — Luik	14,24	8,18	6,04	32,06	37,98	7,77	106,27	14,28	112,66
Limbourg. — Limburg	7,64	5,00	0,43	17,46	11,52	2,11	44,16	5,93	46,81
Luxembourg. — Luxemburg ...	3,15	9,16	0,73	6,08	6,58	1,19	26,89	3,61	28,50
Namur. — Namen	5,26	7,60	1,87	5,68	5,45	2,27	28,13	3,78	29,82
Flandre orientale. — Oost-Vlaanderen	17,98	6,17	0,50	37,74	9,11	6,82	78,32	10,52	83,03
Flandre occidentale. — West-Vlaanderen	14,70	6,70	1,02	32,46	0,03	5,40	68,31	9,18	72,41
	126,51	63,26	22,33	297,67	171,16	63,26	744,19	100,00	788,90
	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====

N. B. — L'évaluation pour 1956 est produite sous toutes réserves, car établie, pour certaines tranches du Fonds (Instruction, Dette), d'après les données des répartitions de 1955, données susceptibles de fluctuations parfois sensibles d'une année à l'autre.

N. B. — De raming 1956 eist alle voorbehoud, opgemaakt zijnde voor bepaalde tranches van het Fonds (Onderwijs, Schuld), volgens de gegevens der verdeling van 1955, tranches welke van het ene tot het andere jaar soms aan gevoelige schommelingen onderhevig zijn.